Coordination.
L.

ROYAUME DE BELGIQUE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de la Justice, le 19 novembre 1952, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet de loi "modifiant la loi du 6 septembre 1895 relative aux cotisations fiscales en matière d'impôts directs et la complétant temporairement pour certains impôts et exercices", a donné en sa séance du 21 novembre 1952 l'avis suivant :

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 19e November 1952 door de Minister van Justitie verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van wet "waarbij de wet van 6 September 1895 betreffende de fiscale aanslagen inzake directe belastingen wordt gewijzigd en waarbij ze voor sommige belastingen en dienstjaren tijdelijk wordt aangevuld", heeft ter zitting van 21 November 1952 het volgend advies gegeven :

I.

Le projet a pour objet d'accélérer la solution de certains litiges fiscaux par l'institution d'une procédure exceptionnelle de conciliation.

Cette procédure présente une double particularité. Tout d'abord elle charge de la conciliation le ministère public en une matière où il n'est pas maître de l'action.

Ensuite, elle ressaisit le directeur des contributions d'une cotisation dont ce fonctionnaire a été dessaisi par la décision qu'il a rendue tandis que la cour reste néanmoins saisie du litige sur lequel elle aura à statuer de toutes façons, qu'il y ait ou non conciliation.

II.

L'article 1er du projet renvoie aux articles 7 à 16 de la loi du 6 septembre 1895. Or, les articles 9 et 10 de cette loi impartissent un délai pour le dépôt des pièces. La prévision dans l'article 2 du projet d'un délai différent pour le dépôt des pièces est de nature à soulever des difficultés.

.../...

III.

L'article 2 désigne la même personne tantôt par le mot "contribuable", tantôt par le mot "redevable".

Il y aurait lieu de faire choix d'un terme unique et le Conseil d'Etat est d'avis que le mot "redevable" devrait être préféré.

IV.

L'article 2, alinéa 2, semble prévoir trois délais, l'un pour la fixation de la date de la comparution, le second pour le dépôt du mémoire du redevable, et un troisième pour celui du mémoire de l'administration.

Tel que le texte est rédigé, ces deux derniers délais paraissent être absorbés par le premier, de telle sorte que le ministère public pourrait impartir au redevable et à l'administration des délais qui, ensemble, ne dépasseraient pas dix jours. Ces délais semblent brefs, surtout en présence de la sanction prévue à l'article 7.

D'autre part, le texte ne prévoit pas l'information réciproque des parties quant au dépôt des mémoires.

.../...

Le texte est également muet sur le point de savoir si des prolongations de délai peuvent être accordées par le ministère public ainsi que la procédure à suivre pour obtenir éventuellement ces prolongations.

V.

Le Conseil d'Etat propose d'apporter des modifications de forme aux articles 3 et 5 et de les rédiger comme suit :

"Article 3.-

Le directeur des contributions peut se faire représenter par un fonctionnaire de son administration ou par un avocat, porteurs d'une procuration spéciale leur donnant pouvoir d'acquiescer aux propositions du ministère public.

Le redevable comparaît en personne, assisté éventuellement d'un avocat. Les personnes morales doivent être représentées par une personne ayant pouvoir d'acquiescer.

En cas d'empêchement légitime, le redevable peut être représenté par un avoué porteur d'une procuration spéciale lui donnant pouvoir d'acquiescer.

Article 5.-

Lorsque les parties acquiescent aux propositions du ministère public, celui-ci dresse un acte de leur accord, le signe avec elles et le soumet

.../...

à l'homologation de la cour d'appel. La cour statue sur pièces. Elle peut néanmoins entendre les parties.

L'arrêt d'homologation met fin à la contestation.

Si la cour refuse l'homologation, la procédure ordinaire reprend son cours.

L'arrêt d'homologation ou l'arrêt de refus d'homologation ne sont susceptibles d'aucun recours.".

VI.

L'article 7 prévoit comme sanction de la non-comparution du redevable sans motif légitime ou du défaut du dépôt du mémoire, la non recevabilité du recours.

Le Conseil d'Etat est d'avis que la sanction ne peut consister dans la non-recevabilité du recours, cette recevabilité devant s'apprécier lors de l'introduction du recours.

Elle ne peut davantage être recherchée dans la déchéance du recours, le redevable pouvant légitimement désirer se soustraire à un préliminaire de conciliation pour voir statuer judiciairement sur son litige.

Même dans le cas où le redevable aurait provoqué le préliminaire de conciliation, la déchéance du recours ne paraît pas pouvoir être retenue comme

.../...

sanction. En effet, la non-comparution n'est sanctionnée que si elle a lieu sans motif légitime et la cour qui aurait prononcé la déchéance ne pourrait rétracter ultérieurement son arrêt au vu d'un motif légitime dont il lui serait postérieurement justifié.

VII.

En ce qui concerne l'article 8, le Conseil d'Etat constate que l'obligation d'envoyer la copie des pièces nouvelles au directeur dans le délai de l'article 9 de la loi de 1895, impose la confection des copies dans le cours de ce même délai et raccourcit par conséquent le temps utile pour effectuer le dépôt.

Le Conseil d'Etat propose, par souci de concordance, d'imposer à l'administration des contributions directes l'obligation d'envoyer copie des pièces et documents nouveaux qu'elle juge devoir produire en réponse, et de compléter à cet effet l'article 10, alinéa 2, de la loi du 6 septembre 1895.

\+

\+ \+

Le Conseil d'Etat étant appelé à donner son avis dans un délai de trois jours se trouve dans l'obligation de se limiter à ces observations.

I.

Het ontwerp strekt er toe door de instelling van een uitzonderlijke verzoeningsprocedure de oplossing van sommige fiscale geschillen te bespoedigen.

Deze procedure vertoont een eigenaardigheid in tweeërlei opzicht. In de eerste plaats vertrouwt zij de verzoening toe aan het openbaar ministerie, hetwelk over de vordering niet kan beslissen.

Vervolgens naakt zij bij de directeur der belastingen opnieuw een aanslag aanhangig die deze ambtenaar met de door hem genomen beslissing uit handen had gegeven, terwijl het geschil niettemin aanhangig blijft bij het hof, dat alleszins over het geschil uitspraak zal moeten doen, of er nu al dan niet verzoening plaats heeft.

II.

Artikel 1 van het ontwerp verwijst naar de artikelen 7 tot 16 van de wet van 6 September 1895. De artikelen 9 en 10 van deze wet echter stellen een bepaalde termijn voor het neerleggen der stukken. De omstandigheid dat artikel 2 van het ontwerp een andere termijn voor het neerleggen der stukken bepaalt, kan aanleiding geven tot moeilijkheden.

III.

Artikel 2 gebruikt om dezelfde persoon aan te duiden, nu eens de term "belastingplichtige" dan weer

.../...

"belastingschuldenaar".

Slechts één term zou hier mogen worden gebruikt en,naar het advies van de Raad van State,verdient "belastingschuldenaar" de voorkeur.

IV.

Het tweede lid van artikel 2 schijnt drie termijnen aan te geven, een eerste voor de vaststelling van de datum van verschijnen, een tweede voor het neerleggen van de memorie vanwege de belastingschuldenaar en een derde voor het neerleggen van de memorie vanwege het bestuur. Volgens de gegeven tekst schijnen de laatste twee termijnen in de eerste begrepen te zijn, zodat het openbaar ministerie aan de belastingschuldenaar en aan het bestuur termijnen zou kunnen opleggen welke samen niet meer dan tien dagen bedragen. Deze termijnen lijken kort,vooral ten aanzien van de in artikel 7 voorgenomen sanctie.

Voorts is in de tekst geen sprake van een wederzijdse kennisgeving aan partijen omtrent de neerlegging der memories.

Het ontwerp zegt evenmin of het openbaar ministerie verlenging van termijnen kan toestaan, noch welke procedure moet worden gevolgd om eventueel zodanige verlenging te bekomen.

V.

De Raad van State stelt voor in de artikelen 3 en 5 enkele vormwijzigingen aan te brengen, en die bepalingen te lezen als volgt :

.../...

"Artikel 3.-

De directeur der belastingen kan zich doen vertegenwoordigen door een ambtenaar van zijn bestuur of door een advocaat, beide houder van een bijzondere volmacht om met de voorstellen van het openbaar ministerie in te stemmen.

De belastingschuldenaar verschijnt persoonlijk, eventueel bijgestaan door een advocaat. Rechtspersonen moeten vertegenwoordigd zijn door een persoon, gemachtigd om met de voorstellen in te stemmen.

Bij wettige verhindering kan de belastingschuldenaar zich doen vertegenwoordigen door een pleitbezorger die houder is van een bijzondere volmacht om met de voorstellen in te stemmen.

Artikel 5.-

Wanneer partijen met de voorstellen van het openbaar ministerie instemmen, maakt dit laatste van hun akkoord akte op, ondertekent het die akte met hen en legt het ze ter bekrachtiging voor aan het hof van beroep. Het hof doet uitspraak op de stukken. Het kan nochtans partijen horen.

Het arrest van bekrachtiging maakt een einde aan de betwisting.

In geval het hof weigert te bekrachtigen, wordt de gewone rechtspleging hervat.

Tegen het arrest van bekrachtiging of het arrest tot weigering van de bekrachtiging staat geen beroep open.".

.../...

VI.

Artikel 7 stelt niet-ontvankelijkheid van het beroep als sanctie ingeval de belastingschuldenaar zonder wettige reden niet verschijnt of ingeval de memorie niet is ingediend.

De Raad van State is van advies, dat de niet-ontvankelijkheid van het beroep niet de sanctie kan zijn, daar die ontvankelijkheid bij het instellen van het beroep moet worden beoordeeld.

Evenmin kan die sanctie gelegen zijn in de vervallenverklaring van het beroep, daar het de wettige wens van de belastingschuldenaar kan zijn zich aan een voorafgaande verzoeningsprocedure te onttrekken om over zijn geschil bij rechterlijke uitspraak te doen beslissen.

Zelfs ingeval de belastingschuldenaar de voorafgaande verzoeningsprocedure aangevraagd heeft, lijkt de vervallenverklaring van het beroep als sanctie niet in aanmerking te kunnen komen.

Op niet-verschijning staat immers alleen sanctie wanneer geen wettige reden kan worden aangevoerd en het hof, dat de vervallenverklaring zou hebben uitgesproken, zou zijn arrest naderhand niet kunnen intrekken wanneer de belanghebbende achteraf vóór het hof van een wettige reden mocht doen blijken.

\+

\+ \+

.../...

VII.

Wat artikel 8 betreft, merkt de Raad van State op, dat de verplichting om een afschrift van de nieuwe stukken aan de directeur toe te sturen binnen de termijn van artikel 9 van de wet van 1895, insluit dat die afschriften binnen die zelfde termijn moeten worden gemaakt en dat de termijn voor de indiening van de memorie daardoor dus wordt verkort.

De Raad van State stelt met het oog op overeenstemming voor, de verplichting om een afschrift van de nieuwe stukken en documenten welke het in antwoord wenst over te leggen, op het bestuur der directe belastingen toepasselijk te maken en daartoe artikel 10, tweede lid, van de wet van 6 September 1895 aan te vullen.

\+

\+ \+

Daar het advies van de Raad van State binnen drie dagen is gevraagd, heeft hij zich moeten beperken tot bovenstaande opmerkingen.

La chambre était composée de — De kamer was samengesteld uit

Messieurs : de Heren :	J. SUETENS,	premier président du Conseil d'Etat, eerste-voorzitter van de Raad van State,	président voorzitter
	M. SOMERHAUSEN, G. VAN BUNNEN,	conseillers d'Etat raadsheren van State	
	P. COART-FRESART,	assesseur de la section de législation, bijzitter van de afdeling wetgeving	
	G. PIQUET,	greffier adjoint, adjunct-griffier,	greffier griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. SUETENS.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. SUETENS.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

(signé) G. PIQUET.

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

(signé) J. SUETENS.

expédition délivrée à M. le Ministre
uitgifte afgeleverd aan de H. Minister van Justitie.

Le 1952.

De 1952.

Le Greffier du Conseil d'Etat, De Griffier van de Raad van State,

R. DECKMYN.